

► **Verslag**

26 november 2014

**Begeleidingscommissie –
Vergadering van 26 november 2014**

Aanwezige leden:

- Peter VERMEULEN, kabinet JAMBON
- Jurgen CALLAERTS, kabinet JAMBON
- Harmen LECOK, Kabinet De Block
- Cathy BERX, Gouverneur van de provincie Antwerpen
- Jérôme GLORIE, Directeur-generaal van de AD Civiele Veiligheid
- Isabelle ROBIETTE, AD Civiele Veiligheid
- Vran SRAN, AD Civiele Veiligheid
- Hilde VANDEN BERGHE, AD Civiele Veiligheid
- Jérôme MASSART, AD Civiele Veiligheid
- Christiaan ROETS, KCCE
- Thierry LEBACQ, provincie Henegouwen
- Kris VERSAEN, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- Chris ADDIERS, Brandweer Vereniging van Vlaanderen
- Marc GILBERT, Fédération royale des corps de sapeurs-pompiers de Belgique
- Marcel VAN DER AUWERA, FOD Volksgezondheid
- Johan IDE, vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest
- Sophie DELSEMME, vertegenwoordigster van het Waals Gewest;
- Régis LAURENT, kabinet FURLAN
- Cliff RICHART, vertegenwoordiger FOD Begroting

Verontschuldigd:

- Joy DONNE, kabinet JAMBON
- Isabelle MAZZARA, Voorzitster van het Directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken
- Frans DE KOCK, operationele eenheid van Liedekerke
- Filip DEKIERE, Vereniging der Beroepsbrandweerofficieren van België
- Luc MAES, provincie Antwerpen;
- Tommy LECLERCQ, Gouverneur van de provincie Henegouwen
- Laurent MICHEL, provincie Henegouwen
- Nathalie TABURIAUX, vertegenwoordigster van het Waals Gewest;
- John ROBERT, Union des villes et communes de Wallonie;
- Bart SOMERS, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

Afwezig:

- Jacques GOBERT, Union des villes et communes de Wallonie
- Laurent DEMARQUE, Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Uw contactpersoon: Hilde Vanden Berghe

T: 02 500 21 85

E-mail: hilde.vandenbergh@ibz.fgov.be

F: 02 500 24 58

1. De heer Joy Donné is verontschuldigd. De heer Peter Vermeulen zal de vergadering voorzitten.

2. Goedkeuring van het verslag van de vergadering van 29 oktober 2014

- Opmerking bij punt 4, voorstelling van de vooruitgang van de prezones (op basis van de door hen ingevulde boordtabel)

De zin “*waar doen zich problemen voor...*”: er werd geen lijst bij het verslag toegevoegd.

De commissie mocht hierover geen feedback ontvangen. Dit punt wordt verder in de vergadering behandeld (cf. punt 3 van de agenda).

- Opmerking bij punt 5, interpretatie van het criterium “financiële draagkracht” bepaald in artikel 68 van de wet van 15 mei 2014

De zin ‘*Hierdoor kan de gouverneur rekening houden met het « passief ».*’ wordt aangevuld als volgt: « maar zonder af te wijken van de regel volgens welke een weging van minstens 70% toegekend moet worden aan het criterium ‘residentiële en actieve bevolking’.

- De zin “*het principe van het vetorecht beperkend*” dient vervangen te worden “het principe van het vetorecht is **problematisch**”

Het verslag van 29 oktober 2014 zal in functie van deze gemaakte opmerkingen/aanvullingen aangepast worden.

3. Opvolging van de discussies van de commissie

- uitwisseling van goede praktijken m.b.t. de gegevens over de verdeelsleutel van de gemeentelijke dotaties.
Op de website van de VVSG kunnen alle Vlaamse verdeelsleutels geraadpleegd worden (uitgezonderd 1 zone).

Voor Wallonië kan de verdeelsleutel van 2 zones geconsulteerd worden.

- toekenning van de federale dotatie 2015 voor de hervorming blijft onaangeroerd. De lineaire verlaging van de budgetten, waarbij 20% dient ingeleverd te worden, is **niet** van toepassing op de basisdotatie, de federale dotatie en de subsidies in het kader van de opleiding.

De lineaire verlaging is **wel** van toepassing op de kredieten voor de subsidies voor aankoop van het materiaal, namelijk op het bedrag van € 15 miljoen.

Vanuit de Commissie wordt meegedeeld dat dit onaanvaardbaar is. Elk jaar werd dit budget immers verminderd waardoor de brandweerdiensten met een verouderd wagenpark zitten. Verder heeft dit ook een invloed op de goede uitvoering van de interventies.

De voorzitter zal deze bezorgdheid aan de Minister medelen.

- de vergoeding van de vrijwilligers (artikel 36): de zone kan een minimale vergoeding van meer dan 1 prestatie-uur per interventie toekennen. De zone beslist hierover facultatief.

Artikel 36 van het KB geldelijk statuut zal hiervoor aangepast worden. In afwachting hiervan komt binnenkort toelichting in een circulaire.

- problematiek van de graadanciënniteit: voor de berekening van de anciënniteit in de nieuwe graad kan rekening gehouden worden met de gepresteerde diensten in alle oude graden die een inschaling in die nieuwe graad mogelijk maken (cf. FAQ Administratief Statuut Q8 van het punt 16.1.: <http://www.protectioncivile.be/nl/inhoud/hervorming> - bijgevoegde tabel).
- KB op de opeisingen: de principes blijven ongewijzigd. De zonecommandant kan d'office opeisen, voor de officieren kan dit per delegatie van de zonecommandant.
- lijst van de problemen op het terrein: de commissie mocht tot op heden geen lijst met de opsomming van de problemen ontvangen. Op vrijdag 28 november 2014 wordt vertegenwoordigers van de brandweerefederaties op het kabinet ontvangen, om o.a. deze problemen te bespreken. De resultaten van deze bespreking zullen tijdens de volgende Begeleidingscommissie aan de leden bezorgd worden.

4. Voorstelling van de vooruitgang van de prezones (op basis van de door hen ingevulde boordtabel)

Doel van deze tabel is om de hulpverleningszones efficiënter te kunnen opvolgen, en waar nodig, op de juiste manier te begeleiden.

Er is een goede respons gekomen op de vraag om de boordtabellen in te vullen: slechts 3 zones bezorgden niet de gevraagde informatie.

Op 1 januari 2015 gaan 28 prezones over naar de hulpverleningszone, namelijk alle Vlaamse prezones en 9 Waalse zones.

Zes zones zullen naar hulpverleningszone overstappen in de loop van 2015:

- op 1 april 2015: de zones Brabant Wallon, Liège 2
- op 1 juni 2015: Liège5
- op 1 juli 2015: Liège 4 en Hainaut Est
- nog te bepalen: Liège 3

Er kan eveneens geconcludeerd worden dat alle zones volop de overgang naar de hulpverleningszone voorbereiden.

M.b.t. het punt 1.1, de verdeelsleutel die werd goedgekeurd door de prezones, zal de Gouverneur in volgende zones dienen te beslissen: Vlaams-Brabant Oost, Vlaams-Brabant-West en Luxemburg.

Een lid van Commissie stelt de vraag of de federale dotaties, van de 6 zones die nog niet naar de hulpverleningszones overgaan, kunnen aangewend worden om materieel aan te kopen of verdeeld worden tussen de 28 zones die instappen vanaf 01/01/2015.

5. De vrijwillige brandweerlieden in de Hervorming.

Door de zone "Liège 3" werd aan de Begeleidingscommissie een schrijven bezorgd, waarin twee problemen worden aangehaald en toegelicht, namelijk de beschikbaarheid en de vergoeding van de vrijwilliger.

- De beschikbaarheid van de vrijwilliger

De principes vermeld in de omzendbrief van 22 april 2014 (en in het KB administratief statuut van 19 april 2014) zijn niet in tegenspraak met de verplichting voor de vrijwillige brandweerman om zich een zeker aantal uren per maand of per jaar beschikbaar te verklaren. Het is ook mogelijk om een zeker aantal uren beschikbaarheid overdag, 's nachts en tijdens het weekend te eisen. Het ontwerp van reglement van de BW bijvoorbeeld – dat als indicatie naar dhr. Duvivier gestuurd werd – voldoet aan de verplichting om enerzijds de noodzaak om over voldoende personeel te beschikken voor de vervulling van de wettelijke opdrachten, en anderzijds de nood om rekening te houden met het vrijwillig karakter van het burgerengagement van deze brandweerlieden te verenigen. Het komt erop aan om een evenwicht te vinden tussen de belangen. Hoe meer overdreven wordt om een beschikbaarheid op alle momenten gedurende een onafgebroken periode van 168 uur op te leggen, hoe meer overdreven zal worden om te eisen dat het beschikbaarheidssysteem geen verplichting inhoudt.

Uittreksel uit het statuut: « Art. 177. § 1. De minimale beschikbaarheden voor de dienstdtijd van het vrijwillige personeelslid en de modaliteiten waaronder hij wordt opgeroepen en terugkeert naar de post worden vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

§ 2. De commandant of zijn afgevaardigde vult in overleg met het vrijwillige personeelslid zijn beschikbaarheden voor de dienstdtijd in, overeenkomstig het in paragraaf 1 vermelde reglement. »

Uittreksel uit het verslag aan de Koning: « Artikel 177, § 1. In het reglement worden de algemene regels vastgelegd die een vrijwilliger moet respecteren in zake zijn beschikbaarheden. Het reglement kan bepalingen bevatten over:

- welke procedures gebruikt worden voor het aan- en afmelden (bv. via sms, internet, telefoon, ...);
- welke verschillende statussen mogelijk zijn (bv. beschikbaar binnen 2, 5, 10 of 30 minuten, beschikbaar voor niet-dringende interventies, onbeschikbaar, ...);
- welke de minimale beschikbare uren zijn per maand of per jaar;
- welke gevolgen er zijn als iemand zich als beschikbaar had aangemeld, maar toch niet opgedaagd is;
- hoe het statusmeldingssysteem precies functioneert (bv. in combinatie met een systeem van ploeg van wacht of niet);

- hoe ver op voorhand men voorzienbare periodes van onbeschikbaarheid moet melden;
- *hoe men periodes van onvoorzienbare onbeschikbaarheid (bv. ziekte, ziek kind) moet melden*;
- *welke gerechtvaardigde redenen zijn om zich korte tijd niet beschikbaar te stellen (bv. geboorte van een kind, overlijden van een naaste, huwelijk, ...)*;
- *hoe langere periodes van onbeschikbaarheid kunnen worden opgevangen (bv. afspraken in verband met omwisselen van wachtdiensten tijdens vakantieperiodes).* »

Wat de beschikbaarheidstoelage of de wederoproepingstoelage die overwogen worden door de prezone betreft, zijn ze effectief in tegenstrijd met de bepalingen van het geldelijk statuut gelezen in het licht van het advies van de Raad van State en het verslag aan de Koning. Hetzelfde geldt voor een eventuele wachtofficierstoelage voor de vrijwillige officieren.

Om tegemoet te komen aan de bezorgdheid inzake de motivatie van bepaalde vrijwillige brandweerlieden, werd voorzien om in het geldelijk statuut de mogelijkheid voor de zone in te voegen om de minimale vergoeding van meer dan 1u vast te leggen zoals dit momenteel gebeurt in heel wat brandweerdiensten.

Samengevat, de overheid heeft de mogelijkheid om een minimumaantal uren beschikbaarheid op te leggen. De verdeling over de maand van deze uren beschikbaarheid is het voorwerp van overleg met de vrijwilliger om deze toe te laten om zijn burgerengagement harmonieus te combineren met zijn beroeps- en gezinsleven. Bovendien heeft de vrijwilliger de garantie om, bij een wederoproeping, een minimale vergoeding te krijgen, ongeacht de werkelijke duur van zijn prestatie. De combinatie van al deze maatregelen moet toelaten om op elk moment over gemotiveerd vrijwilliger personeel te beschikken.

Vanuit de Commissie wordt gevraagd om het antwoord op deze vraag aan alle zonecommandanten te bezorgen.

- **de vergoeding van de vrijwilliger:**

Cf. punt 3 van de agenda, de vergoeding van de vrijwilligers.

Wat de beschikbaarheidstoelage of de wederoproepingstoelage die overwogen worden door de prezone betreft, zijn ze effectief in tegenstrijd met de bepalingen van het geldelijk statuut gelezen in het licht van het advies van de Raad van State en het verslag aan de Koning. Hetzelfde geldt voor een eventuele wachtofficierstoelage voor de vrijwillige officieren.

Om tegemoet te komen aan de bezorgdheid inzake de motivatie van bepaalde vrijwillige brandweerlieden, werd voorzien om in het geldelijk statuut de mogelijkheid voor de zone in te voegen om de minimale vergoeding op twee uur vast te leggen zoals dit momenteel gebeurt in heel wat brandweerdiensten.

Vanuit de Commissie wordt de bezorgdheid geformuleerd over de toepassing van artikel 45 (cumuleren van verschillende systemen) en vestigt de aandacht er op dat er dient gewaakt te worden over een zo uniform mogelijk aanpak bij het toekennen van vergoedingen en premies tussen de zones (om zo het “shoppen” tussen de zones te vermijden).

M.b.t. deze problematiek wordt geconcludeerd om na de eerste trimester volgend op de overgang naar de zone een nulmeting uit te voeren:

- Heeft de zoneraad beslist om een vergoeding van meer dan 1u prestatie toe te kennen aan de vrijwilligers?
- Zo ja, welke vergoeding?

6. Vragen betreffende het federale bekwaamheidsattest en het ontwerp KB betreffende de opleiding.

De vertegenwoordiger van het KCCE, dienst Opleidingen, geeft toelichting bij deze punten.

- Federale bekwaamheidsattest.

Het federale bekwaamheidsattest omvat 3 proeven: de competentietest, de handvaardigheidstest en een lichamelijke geschiktheidsproef.

Een ontwerp is al opgesteld.

De organisatie van de cognitieve test stelt nog problemen, namelijk hoe dient deze test afgenomen te worden.

Gezien deze test niet kan verbonden worden aan deze georganiseerd door de politie, zal dit wellicht voor de eerste keren manueel moeten gebeuren.

Verder dienen ook nog de brandweerscholen aangeschreven te worden met de vraag om ondersteuning te geven aan de organisatie van het afnemen van deze test.

De financiële doorschaling van het aantal te volgen uren opleiding wordt eveneens aangekaart.

Er wordt meegedeeld dat alle gesubsidieerde opleidingen worden meegenomen.

De vraag wordt gesteld welke aanvullende opleidingen erkend kunnen worden door KCCE (cf. artikel 12 en volgende van het geldelijk statuut). Verduidelijking hieromtrent is dus nodig.

De Commissie vraagt hierin dringend een initiatief te nemen.

- Ontwerp van KB “opleiding”.

Het KB zal niet gepubliceerd worden op 1 januari 2015.

Gelet de te volgen procedures – IF, de gewesten, de vakbonden, de MR en de Raad van State – zal het wellicht nog 4 maanden duren vooraleer het KB zal gepubliceerd worden. De vertegenwoordigers van de Gewesten delen mee dat zij enkel geïnformeerd dienen te worden (geen adviserende rol).

Naast het reglementaire aspect, stelt zich vervolgens het aspect van de organisatie.

Een lid van de Commissie stelt de vraag een risicoanalyse op te starten om de impact van de vertraging van de publicatie van dit KB te meten, namelijk:

- er kan niet bevorderd worden (in een eerste fase zijn er geen gevolgen voor aanwerving en baremische bevorderingen);
- de brandweerscholen kunnen zich voorbereiden noch organiseren in de huidige context;
- ook de organisatie van de opleidingen zelf kan niet opgestart worden;

De juridische gevolgen zullen onderzocht worden, de organisatorische gevolgen dienen door het KCCE geanalyseerd te worden.

7. Facturatie in het kader van snelste adequate hulp.

In het kader van de verrekening voor de interventies SAH tussen de zones en interprovinciale interventies stelt zich het probleem van de facturatie.

Het probleem is ook gekend bij het Kabinet van de Minister, waar naar een oplossing gezocht wordt. Wellicht zal het systeem, in werking bij de Civiele Bescherming, toegepast worden, namelijk volgens een vast toe te passen tarief.

Een lid van de Commissie stelt:

- dat de zone Antwerpen-Zwijndrecht een voorstel heeft uitgewerkt;
- dat de operationaliteit van de brandweerdiensten niet in het gedrang mag komen omwille van bestuurlijke discussies/beslissingen.

Aan het kabinet wordt gevraagd hiervoor uiterlijk 1 januari 2015 een oplossing te bezorgen.

Een lid van de Commissie vestigt de aandacht er op dat echter de wet hiervoor dient aangepast te worden.

8. Nood aan een financieel kader van de hulpverleningszones.

Er dienen nog enkele besluiten m.b.t. de financiële werking en beheer van de zones gepubliceerd te worden.

Het KB m.b.t. de boekhouding van de zone zal nog dit jaar gepubliceerd worden. In dit kader heeft de VVSG informatie verspreid m.b.t. de toepassing van de BBC-programma. Naar aanleiding van deze informatie wordt de vraag gesteld of de BBC ook van toepassing voor de brandweerszones.

De vertegenwoordiger van het Kabinet stelt dat het voor hen geen prioriteit is om de BBC toe te passen.

De vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap deelt mee dat het voor de Vlaamse overheid, vanuit hun bevoegdheid "voogdij", belangrijk is om een duidelijk en volledig financieel beeld van de steden/gemeenten te krijgen, dus ook over de rechtspersonen binnen deze steden/gemeenten. Hiermee geven ze ook gevolg aan de opdracht van Europa in dit kader.

9. Regeling bij een arbeidsongeval.

De toepassing van artikel 111 van het administratief statuut betreffende de regeling voor arbeidsongevallen leidt tot ongerustheid bij de brandweermensen.

De discussie betreft de 100% dekking, en de effectieve uitbetaling van 90%.

De administratie legt het systeem die van toepassing is:

De operationaliteitspremie maakt wel degelijk deel uit van het gemiddeld dagloon.

Dus: actueel is voorzien voor tijdelijke ongeschiktheid: 90% van het gemiddeld dagloon (geplafonneerd +-41.000 euro/jaar) incl. de meeste premies.

Er is immers geen gunstiger statutaire bepaling opgenomen in het KB adm. of geldelijk statuut. Dus valt men terug op de regeling van de privésector.

Oplossing: doorbetaling van 100% van de wedde kan door de zone toegekend worden op basis van art 45 KB geldelijk statuut (gewoonte – in de meeste lokale besturen is dat actueel al het geval).

Onduidelijkheid of de doorbetaling van de wedde ook betrekking heeft op de premies (zoals operationaliteitspremie). Rechtspraak lijkt recht op premies te bevestigen, maar niet volledig eenduidig.

Vergelijking met andere overheden:

- Federaal statuut: enkel behoud tijdens eerste 30 dagen ongeschiktheid
- Politie: onbeperkt behoud

Best te verduidelijken door de zone in haar gunstiger statutaire bepaling.

Indien een 100% dekking dient gewaarborgd te worden, moet het KB aangepast worden.

De Commissie verwijst naar de FAQ waarin de problematiek wordt toegelicht.

Aan de vertegenwoordiger van het VVSG wordt gevraagd om de steden/gemeenten hieromtrent (wijze van huidige dekking en effectieve uitbetaling) te bevragen.

Een lid stelt voor om recente beslissingen van de rechtbanken in deze materies naar het secretariaat te sturen om de relevantie van de aanpassing van art. 111 te analyseren.

Een lid van de Commissie kaart in deze context de problematiek van erkende arbeidsongevallen en ongevallen op de weg aan. Een strenge aanpak dringt zich ook hier op.

10. Ondersteuning van de HC 112 bij de overgang naar de hulpverleningszone.

Een vertegenwoordiger van de directie 112 heeft een toelichting bij de evolutie in dit dossier (cf. verslag vergadering 24 september 2014).

Na een eerste bezoek ter plaatse (zone Fluvia) werden volgende vaststellingen gedaan:

- snelle verbinding naar tweede locatie
 - back-up alarmterminal
 - andere ICT-infrastructuur van de zone
- aansturing van PLC's over hetzelfde netwerk
 - bv. opening van garagepoorten vanop afstand
- delen van infrastructuur
 - 10 kleine kazernes hebben niet (tegelijktijd) 10 x 2 externe telefoonlijnen nodig
 - 5 brandweezones hebben niet (tegelijktijd) 5 x 5 SMS-modems nodig
 - stand-by (virtuele) servers

Als bijlage aan het verslag vindt u een kopie van de pp-presentatie.

11. Varia

- onverenigbaarheden tussen de functies van beroeps en vrijwilligers: gevolgen.

Bepaalde leden van de brandweer zullen met de inwerkingtreding van de hulpverleningszone hun beroepsfunctie niet langer kunnen cumuleren met het vrijwilligerschap (onverenigbaarheid in een zelfde zone).

Er zijn 501 personen die beroeps en vrijwilliger zijn, daarvan zijn er 170 die beroeps en vrijwilliger zijn in gemeenten van dezelfde toekomstige zone.

We hebben geen cijfers over hoeveel van deze 170 mensen als vrijwilliger een hogere graad hebben dan als beroeps.

Bij overgang naar de zone kan maar een hoedanigheid behouden blijven, dat zal in de meeste gevallen die van beroeps zijn. Dat betekent verlies van de graadanciënniteit die men had als vrijwilliger (zie verslag aan de Koning bij art 309 Kb adm. statuut – anciënniteit verworven als vrijwilliger kan niet gebruikt worden in beroepsfunctie en omgekeerd) voor zijn beroepsfunctie.

Als de graadanciënniteit als beroeps wordt weerhouden, ook al is deze als vrijwilliger hoger, stelt zich geen probleem wat betreft de behaalde brevetten (geen onderscheid tussen beroeps en vrijwilliger).

Er bestaat immers een onverenigbaarheid tussen de functie van beroepsbrandweerman en die van vrijwillig brandweerman in dezelfde zone (zie artikel 22 KB administratief statuut).

De wet van 19 april 2014 tot vaststelling van bepaalde aspecten van de arbeidstijd van de operationele beroepsleden biedt echter een zekere flexibiliteit voor de betrokken personen.

Samengevat komt dit neer op het feit dat een beroepsbrandweerman, bovenop zijn gemiddelde arbeidstijd van 38 uur/week, nog 10 bijkomende werkuren kan presteren (als beroeps) op zijn eigen verzoek (opt-out). Indien hij meer dan gemiddeld 38 uur per week zou werken, dan kan hij een bijkomend aantal uren presteren tot 48 uur/week (hij werkt bv. gemiddeld al 42u/week; in dat geval kan hij nog maximum 6 uur per week als opt-out werken).

Conform een uitzonderlijke overgangsbepaling en als uitdovingsmaatregel (in 7 specifieke zones), kan een beroepsbrandweerman, als hij vrijwilliger was in een andere dienst van dezelfde zone, 4 bijkomende werkuren presteren (als beroeps), ook al overschrijdt hij dan de gemiddelde arbeidstijd van 48u/week.

Deze regel wordt duidelijk en nauwkeurig uitgelegd in punt 4.1.3., pagina 25

- onbezoldigd verlof

Artikel 202 van het administratief statuut bepaalt dat elk personeelslid van de zone recht heeft op 45 dagen onbezoldigd verlof.

Een lid van de Commissie stelt dat dit voor het operationeel personeel problematisch is. Ook vanuit de vakbonden zou hierop reactie gekomen zijn. Deze reactie zal aan de Commissie bezorgd worden.

Voor het administratief personeel stelt dit geen probleem.

Deze problematiek zal verder onderzocht en opgevolgd worden.

- overstap van gemeenten naar een andere zone

Aan de leden van de Commissie wordt gevraagd welke procedure dient gevolgd te worden indien een stad/gemeente tot een andere zone wenst toe te treden.

De artikelen 14 en 15 van de wet van 15 mei 2007 zijn van toepassing.

Gelet de zware procedure, wordt geadviseerd om deze aanvragen zowel op provinciaal als op federaal niveau te bundelen.

Vanuit de Commissie wordt geadviseerd om 1maal per jaar het Nationaal Raadgevend Comité samen te roepen. Dit punt zal op de eerstvolgende Conferentie van Gouverneurs geagendeerd en toegelicht worden.

De volgende vergadering van de begeleidingscommissie vindt plaats op **donderdag 18 december 2014, om 10.00 uur**, in zaal A3.2.5.